

Aileler için

Kamu Denetçiliği Kurumu

Başvuru Kılavuzu

2018

Uluslararası Çocuk Merkezi,

Bilkent Üniversitesi, Merkez Kampüs, Kütüphane Binası, 06800 Bilkent / Ankara

Tel: +90 312 290 23 66 - Faks: +90 312 266 46 78 – e-mail:icc@icc.org.tr

Hazırlayan

Ebru Ergin

Bu yayın, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından UNICEF'in teknik desteği ile uygulanan "Batı Balkanlar ve Türkiye'de Çocukların Şiddetten Korunması ve Engelli Çocukların Sosyal İçerilmesinin Desteklenmesi Projesi" kapsamında üretilmiştir.

Bu yayının içeriği yazarın sorumluluğundadır ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve / veya Proje ortaklarının görüşlerini yansıtmak için alınmaz.

Bu rehber, Kamu kurum ve kuruluşlarında bireylerin ama özellikle çocukların hak ihlaline maruz kaldığı durumlarda, şikayet/başvuru yapılabilecek mekanizmalardan biri olan Kamu Denetçiliği Kurumu ve kuruma başvuru ile ilgili süreçler hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Rehber özellikle ailelerin çocukları adına kuruma başvuru yapmalarını kolaylaştırıcı bilgileri içermektedir.

Rehberde öncelikle, çocukların idare ile yaşayabileceği sorunların çocuk hakları açısından anlaşılmasının kolaylaştırılması amacıyla insan hakları ve çocuk hakları ile ilgili temel bilgilere yer verilmiştir. Rehberin devamında ise Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru süreci, kurumsal işleyiş ve başvuru süreci ile, Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından alınan kararlara ilişkin örneklere yer verilerek aileler için başvuru sürecinin daha anlaşılır hale gelmesi ve kolaylaşması amaçlanmıştır.

İçindekiler

İnsan Hakları ve Çocuk Hakları Nedir?	1
İnsan Hakları	1
Çocuk Hakları ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.....	2
Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'deki Diğer Haklar	3
Medeni Hak ve Özgürlükler	3
Çocukların Şiddetin Her Türüsünden Korunma Hakkı	4
Aile Ortamı ve Alternatif Bakım Hizmetleri	4
Engellilik, Temel Sağlık ve Refah.....	5
Eğitim, Boş Zaman ve Kültürel Etkinlikler.....	5
Özel Koruma Önlemleri.....	6
Kamu Denetçiliği Kurumu Nedir?.....	8
Kuruluşu.....	8
Kamu Denetçiliği Kurumuna Kimler Başvurabilir?	8
Kamu Denetçiliği Kurumuna Nasıl Başvuru Yapılır?.....	9
Çocuklar İçin Başvuru Süreci Nasıl İşlemektedir?.....	13
Kamu Denetçiliği Kurumuna Hangi Konularda Başvuru Yapılabilir?	13
(İdare İle Yaşanabilecek Sorunlara Örnekler)	
Eğitim hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler.....	13
Sağlık hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler	14
Oyun, boş zaman hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler.....	14
Ulaşım ve erişimle ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler.....	15
Başvuruların İncelenmesi ve Karar Alma Süreci	16
Kamu Denetçiliği Kurumunda Hangi Kararlar Alınır?	17
1. Tavsiye Kararı.....	17
2. Dostane Çözüm Kararı.....	17
3. Ret Kararı.....	17
4. İncelenemezlik Kararı	17
5. Karar Verilmesine Yer Olmadığına Dair Karar	17
6. Gönderme Kararı	18
Karar Örnekleri	19
Örnek Karar-1	19
Örnek Karar-2.....	20
Örnek Karar-3.....	21
Örnek Karar-4.....	22
Örnek Karar- 5.....	22

İnsan Hakları ve Çocuk Hakları Nedir?

İnsan Hakları

İnsan hakları; tüm insanların hiçbir ayırım gözetmeksizin yalnızca insan olmalarından dolayı eşit, özgür ve onurlu yaşama hakkına sahip olmasıdır. Tüm insanlar, cinsiyet, ırk, renk, din, dil, yaş, tabiiyet, düşünce farkı, ulusal veya toplumsal köken, zenginlik gibi fark olmaksızın kanun karşısında eşittir.

Günümüz insan haklarının temelini 10 Aralık 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile 4 Kasım 1950 tarihli Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi oluşturmaktadır. Türkiye tarafından 1954'te onaylanmış olan ve iç mevzuatımızın bir parçasını oluşturan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, temel hak ve özgürlükleri; yaşama hakkı, işkence, insanlık dışı veya küçültücü muamele yasağı, kölelik ve zorla çalıştırma yasağı, kişi özgürlüğü ve güvenliği, hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, suç ve cezaların kanuniliği, özel hayat, aile hayatı ve haberleşmenin gizliliği, düşünce, din ve vicdan özgürlüğü, ifade özgürlüğü, toplantı, dernek ve sendika kurma özgürlüğü, evlenme ve aile kurma hakkı, şikayet hakkı, ayırım yapma yasağı olarak belirlemiştir. Daha sonra toplum yaşamında meydana gelen gelişmelere paralel olarak düzenlenen protokollerle bu haklara, mülkiyet hakkı, eğitim ve öğrenim hakkı, seçim hakkı, yerleşme ve seyahat özgürlüğü gibi yeni haklar eklenmiştir.

- İnsan hakları, insanların en iyi şekilde yaşamasını sağlayacak en temel değerlerdir.
- İnsan hakları tüm insanların, insan olmalarından kaynaklı olan haklarıdır.
- İnsan haklarında ulus, dil, din, ırk, etnik köken, cinsiyet ayrımı yoktur.
- İnsan hakları devredilemez ve vazgeçilemezdir.
- İnsan haklarının korunmasında ve hayata geçirilmesi konusunda devletlerin sorumlulukları vardır.

İnsan hakları içerisinde çocuk haklarına da yer verilmesine rağmen "çocukların insan hakları" ayrıca tanımlanmış ve ayrı bir sözleşme ile garanti altına alınmıştır.

Çocuklar için ayrı bir haklar sözleşmesi olmasının bazı nedenleri vardır:

- Çocuklar gelişimlerinin özel dönemindedirler.
- Çocuk olmalarından kaynaklı farklı ihtiyaçları vardır.
- Çocuklar şiddetin her türüsüne maruz kalma açısından yetişkinlerden daha dezavantajlı durumdadırlar.

Çocuk Hakları ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme

- Çocuk hakları tüm çocukların yalnızca çocuk olmalarından kaynaklı olarak sahip oldukları haklardır.
- Çocuk hakları tüm çocukların sağlıklı koşullarda gelişmesi, potansiyellerini gerçekleştirilmesi, şiddetten, yoksulluktan uzak yaşaması için oluşturulmuş haklardır.
- Bu haklar Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de madde madde yer almakta ve bu sözleşme ile garanti altına alınmaktadır.
- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, 20 Kasım 1989 yılında imzaya açılmış ve Türkiye bu sözleşmeyi 1990'da imzaladıktan sonra 1995 yılında onaylamıştır.
- Türkiye bu sözleşmeyi onaylayarak ülkedeki tüm çocukların haklarını garanti altına almaya, korumaya, ülkedeki yasal düzenlemeleri çocuk haklarının korunması doğrultusunda düzenlemeye söz vermiştir.
- Çocuk haklarına dair sözleşme dünyada en çok ülke tarafından imzalanan tek sözleşmedir.
- Sözleşmede çocukların yaşama, eğitim, sağlık, oyun, katılım gibi çok sayıda hakkı yer almaktadır.
- Sözleşme 18 yaşın altındaki tüm bireyleri "çocuk" olarak kabul etmektedir ve bu nedenle haklar 18 yaşın altındaki tüm bireyleri kapsamaktadır.

Sözleşme 4 temel ilke üzerine kurulmuştur ve bu 4 temel ilke "şemsiye haklar" olarak adlandırılmaktadır.

Şemsiye haklar hem Sözleşme'de yer alan 54 maddeden 4 tanesini oluşturmakta hem de diğer bütün haklar için bir dayanak noktası olmaktadır.

1. Ayrım gözetmeme (madde 2): Sözleşme'de yer alan haklar tüm çocuklar içindir. Haklar uygulanırken çocuklar arasında dil, din, ırk, cinsiyet, etnik köken, yaş, ulus, ekonomik durum vb. hiçbir ayrımın yapılmaması gerekmektedir. Anne-babalarının inanç ve düşünceleri nedeniyle de çocuklar arasında ayrımcılık yapılmamalıdır.

2. Çocuğun yüksek yararı (madde 3): Öncelikle devlet olmak üzere, tüm kurum ve kuruluşlar ile anne babalar ve diğer yetişkinler, çocuğu ilgilendiren,

çocuğa etki edecek tüm karar ve uygulamalarda öncelikle çocuk için en iyi olanı düşünmeli ve buna göre hareket etmelidir.

3. Yaşama, hayatta kalma ve gelişme (madde 6): Yaşamak/hayatta kalmak çocukların en temel haklarından. Bu nedenle devletler/hükümetler çocukların bu hakkını yerine getirmek için her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

4. Katılım (madde 12): Bütün çocuklar kendi hayatlarını ilgilendiren bir konuda karar alınırken kendi fikirlerini özgürce söyleme hakkına sahiptir. Yetişkinlerin çocukların görüşlerini dinleme ve dikkate alma sorumluluğu vardır.

Diğer hakların tam anlamıyla güvence altına alınması, şemsiye hakların mutlaka yaşama geçirilmesi ile mümkündür. Örneğin; çocuğun eğitim hakkı gerçekleştirilirken, her çocuğun sunulan eğitim hizmetlerinden eşit şekilde yararlanması gerekmektedir (ayırım gözetmeme hakkı).

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'deki Diğer Haklar

Bu bölümde Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan haklar belli başlıklar altında toplanarak sunulmuştur. Bu hakların idare (kamu kurumları) tarafından ihlal edilme sürecine, diğer bir anlamda çocukların idare ile yaşayabilecekleri sorunlara da bu başlıklar altında örnekler verilmiştir.

Medeni Hak ve Özgürlükler

Medeni haklar çocukların toplumsal, kültürel ve sosyal hayata bir birey olarak katılımlarının güvencesi olarak görülmektedir. Bu başlık altında çocukların bu haklarının korunması ve hayata geçirilmesi ile ilgili maddeler yer almaktadır:

- Öncelikle çocukların dünyaya geldiklerinde; doğum belgelerinin olması, bir isimlerinin olması, vatandaşlıklarının belli olması ve kimliklerinin olması hakları bulunmaktadır.
- Çocukların; düşünce, vicdan, din, ifade özgürlüğü ile bilgi arama, bilgi alma ve bilgi aktarma hakları bulunmaktadır. Şiddete yöneltmediği, başka insanlara ve kamusal düzene zarar vermediği sürece hiçbir çocuk düşüncesini ifade ettiği için suçlanamaz veya dininden dolayı ayrımcılığa maruz bırakılamaz.
- Çocukların tıpkı yetişkinler gibi dernek kurma ve barışçıl bir şekilde toplanma özgürlükleri bulunmaktadır.
- Çocukların özel hayatlarının korunması hakları bulunmaktadır. Bu hak çocuğun özel yazışmalarını, görüşmelerinin gizliliğini ve özel alanının bulunması gibi konuları da kapsamaktadır.

- Çocuğun kendine yararlı olacak bilgiye erişim hakkı bulunduğu gibi çocuğun kendi iyilik haline zarar verebilecek materyallerden korunması hakkı da bulunmaktadır. Bu alanda yazılı ve görsel, geleneksel ve sosyal medyanın sorumlulukları ile bunların denetlenmesi ve iyi uygulamaları desteklemesi gereken devletin ve buna bağlı kurumların da sorumlulukları bulunmaktadır.

Çocukların Şiddetin Her Türüsünden Korunma Hakkı

Bu başlık altında çocukların her türlü şiddetten korunması ile ilgili hakları ele alınmış ve hangi tür şiddet ve şiddet ortamları olabileceği bilgisi aktarılmıştır. Çocukların;

- Her türlü ihmal ve istismardan (fiziksel, duygusal, cinsel) korunma hakları vardır. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme gereği devletlerin kadın sünneti, erken yaşta evlilikler de dahil olmak üzere, her türlü zararlı uygulamayı yasaklamak ve ortadan kaldırmak için gerekli önlemleri alma yükümlülükleri bulunmaktadır.
- Çocukların, bedensel ceza da dahil olmak üzere işkence ya da diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muameleden korunma hakkı bulunmaktadır.
- Devletlerin, şiddet mağduru çocukların fiziksel ve psikolojik iyileşmesini sağlamak ve toplumla yeniden bütünleşmelerini gerçekleştirmek için gerekli tedbirleri alma yükümlülükleri vardır.

Aile Ortamı ve Alternatif Bakım Hizmetleri

Bu bölüm çocuğun yaşla birlikte gelişen kapasitesi ile tutarlı olacak şekilde sağlanacak olan aile ortamı ve anne-baba rehberliği ile ilgilidir:

- Çocukların bakımı ve ihtiyaçlarının karşılanması anne-babanın veya çocuğun bakımından sorumlu kişi ya da kişilerin ortak sorumluluğundadır.
- Devletin çocuk bakımı ve çocuğa rehberlik konusunda ailelere yardım ve çocuk bakım hizmetleri ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır.
- Devletin ve devlete bağlı organların (adli makamlar), çocuğun yüksek yararına olduğuna karar verilmediği sürece, çocuğun anne-babasından ayrılmamasını sağlamakla ilgili sorumlulukları vardır. Ancak çocuğun ailesi tarafından ihmal edilmesi, şiddete maruz kalması durumlarında anne-babadan ayrılması yönünde karar verilebilir.
- Çocuğun geçici veya sürekli şekilde aile çevresinden yoksun kaldığında devlet tarafından koruma altına alınma hakkı bulunmaktadır.

Engellilik, Temel Sağlık ve Refah

Bu bölüm engelli çocukların her türlü, eğitim kültür gibi topluluk etkinliklerine katılımının sağlanması, çocukların onurlu ve bağımsız bir yaşama sahip olmaları için gerekli koşulların düzenlenmesi ile ilgilidir. Bu bağlamda devletin sorumlulukları aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- *Çocuğun hayatta kalması ve gelişmesinin güvence altına alınması,*
- *Engelli çocuklara yönelik, özellikle birincil sağlık hizmetleri olmak üzere, sağlık hizmetlerinin sunulması,*
- *Çocukların fiziksel ve zihinsel sağlıklarının ve refahının artırılması, bulaşıcı ve bulaşıcı olmayan hastalıkları önlemek için en yaygın sağlık sorunlarını önleyici müdahalelerde bulunulması,*
- *Sosyal güvenlik ve çocuk bakım hizmetleri konusunda anne-babalara bilgi sağlanması,*
- *Engelli çocukların ve onlara bakan kişilerin içinde buldukları duruma uygun yardımların yapılması,*
  - o *Çocuğa yapılacak maddi yardımın ailenin veya çocuğun bakımından sorumlu kişilerin maddi imkanlarına göre ücretsiz sağlanması,*
- *Her çocuğun en iyi sağlık düzeyine kavuşma, tıbbi destek ve rehabilitasyon hizmeti alma hakkına sahip olması için gerekli önlemlerin alınması ve düzenlemelerin yapılması.*

Eğitim, Boş Zaman ve Kültürel Etkinlikler

Bu bölüm devletin, çocukların eğitim, boş zaman ve kültürel etkinlikler ile ilgili hakları konusundaki yükümlülüklerini içermektedir.

- *Her çocuğun eşit bir şekilde eğitim alma hakkı vardır. Devlet bunu sağlamak için;*
  - o *İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirir.*
  - o *Ortaöğretimin genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmasını ve bunun tüm çocuklara açık olmasını sağlar.*
  - o *Yükseköğretimi tüm çocuklara açık hale getirir.*
  - o *Tüm çocukların eğitim ve meslek seçimi ile ilgili bilgi ve rehberliğe ulaşmasını sağlar.*
  - o *Okullarda devamın sağlanması ve okul terkini önlemek için önlemler alır.*
  - o *Okul disiplininin çocuğun insan olarak saygınlığına yakışır biçimde olması için gerekli tedbirleri alır.*

- Tüm çocukların dinlenme, boş zaman değerlendirme, oynama ve yaşına uygun eğlence etkinliklerinde bulunma ile kültürel ve sanatsal yaşama serbestçe katılma hakkı vardır.
- Soy, din veya dil bakımından azınlıkların olduğu devletlerde; bu azınlık gruplarına mensup olan çocukların, kendi kültürlerinden yararlanma, kendi dinine inanma ve bu dini uygulama hakları vardır.

Özel Koruma Önlemleri

Bu bölüm çocukların çeşitli konularda korunmaları ile ilgili düzenlemeler ve devletin yükümlülüklerini içermektedir.

- Devlet (ister tek başına olsun ister anne-babası veya herhangi başka bir kimseyle) mülteci statüsü kazanmaya çalışan ya da yasalar gereği mülteci sayılan bir çocuğun korunması ve insani yardımlardan yararlanması için her türlü önlemi almakla yükümlüdür.
- Devlet, çocuğun ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte veya eğitimine zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaksal veya toplumsal gelişmesi için zararlı olabilecek şekilde çalıştırılmasına karşı koruma önlemleri almakla yükümlüdür.
- Devletler, çocuğu, her türlü cinsel sömürüye ve istismara karşı korumakla yükümlüdür.
- Devletler, her ne nedenle ve hangi biçimde olursa olsun, çocukların kaçırılmaları, satılmaları veya fuhuşa zorlanmalarını önlemek için her türlü önlemi almakla yükümlüdür.

Devlet, örnekleri verilenlerle birlikte diğer tüm çocuk haklarının korunmasından ve hayata geçirilmesinden birincil olarak sorumludur ve sözleşme gereği bu hakların ihlal edilmemesi, korunması ve hayata geçirilmesi için gerekli tedbirleri alır ve yasal düzenlemeleri yapar.

Aşağıda hak ihlali kavramı tanımlanarak bu hakların ihlal edilmesine ilişkin birkaç örneğe yer verilmiştir.

Hak ihlali: Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de geçen her bir hakkın yerine getirilmemesi, korunmaması, yerine getirilmesinin önündeki engellerin kaldırılmaması bu hakların ihlal edildiği anlamına gelmektedir.

- Cezaevinde olan çocukların, aileleri veya başka kişiler ile haberleşmek üzere yazdıkları mektuplar idare tarafından okunabilmekte, yapılan telefon görüşmeleri dinlenebilmektedir. Bu türden bir uygulama çocuğun özel

hayatının gizliliğinin korunması hakkının, bir idareci (kamu görevlisi) tarafından ihlal edilmesi anlamına gelmektedir.

- Çocuğa yönelik fiziksel şiddet (dayak) eğitim ve aile ortamlarında halen geleneksel bir disiplin yöntemi olarak kullanılmaktadır. Çocuğun eğitim ortamında fiziksel cezalandırmaya maruz kalması, çocuğun şiddetten korunma hakkının bir idareci tarafından (öğretmen, müdür vs) ihlal edilmesi demektir. Çocukların yine disiplin gerekçesi ile şiddet içeren sözel uyarılara maruz kalabildiği de bilinmektedir. Örneğin; çocuğun fiziksel ceza veya başka bir şeyle korkutulması, hakaret, küfür, aşağılama içeren sözlere maruz kalması, hatalı bir davranışı nedeniyle çocukla dalga geçilmesi gibi uygulamalar da şiddet olarak kabul edilmekte ve çocuğun şiddetten korunması hakkının ihlal edildiği anlamına gelmektedir.
- Çocukların eğitim ortamlarında istismarın her türlüşünden korunması gerekmektedir. Eğitim ortamında çocuğun bir kamu görevlisi (öğretmen, okul idarecisi vb) tarafından cinsel, fiziksel ve duygusal istismara maruz kalması veya maruz kalma durumunu ortadan kaldıracak gerekli önlemlerin alınmaması, var olan istismarın görmezden gelinmesi ve sorumlular hakkında işlem yapılmaması gibi durumlar doğrudan çocuk hakkı ihlalidir.

Çocukların haklarının yerine getirilmemesi, ihlal edilmesi birçok ortamda gerçekleşebilmektedir; okul ev ve sokak gibi. Bu hak ihlallerinin kamu kurumlarında meydana gelmesi durumunda hem çocukların bizzat kendilerinin hem de çocuklar adına ailelerin başvurabilecekleri kurumlardan bir tanesi Kamu Denetçiliği Kurumu'dur.

Çocuğunuz okul, hastane, kreş, öğrenci yurdu gibi kamu kurumlarında veya sokak, park gibi kamunun sorumluluğu altında olan yerlerde bir sorun (hak ihlali) yaşadığında bu sorunla ilgili olarak çocuğunuz adına Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurabilirsiniz.

Buraya kadarki bölümde çocukların idare ile yaşadıkları sorunların çocuk hakları açısından ele alınabilmesi amacıyla gerekli olduğu düşünülen bilgiler aktarılmıştır. Bu bağlamda özellikle Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de yer alan haklara ve çocukların idare ile yaşayabilecekleri sorunlara ilişkin örneklere yer verilmiştir. Rehberin devamında ise çocukların idare ile sorunlar yaşamaması durumunda ailelerin Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru yapabilmeleri için gerekli olan bilgiler (kurumun tanıtımı, başvuru koşulları, başvuru yolları, karar mekanizmaları ve karar örnekleri) aktarılmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumu Nedir?

Kuruluşu

Kamu Denetçiliği Kurumu, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 74. maddesinde yer verilen hüküm gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak ve idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceleyen 6328 sayılı Kanun ile 2012 yılında kurulmuştur.

Bu Kanun'a göre kurumun amacı, "Kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak." şeklinde tanımlanmıştır.

Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili bireylerin ve sivil toplum kuruluşları, dernekler ve vakıflar gibi tüzel kişilerin şikâyeti üzerine işlem başlatmaktadır. Söz konusu şikâyetlerin konusunu, idarenin (kamu kurumlarının ve kamu kurum çalışanlarının) her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışları oluşturmaktadır. KDK, gelen şikâyetleri inceleyip karara bağlarken insan haklarına, adalete, hukuka ve hakkaniyete uygunluk açısından değerlendirmeler yapmaktadır ve her bir değerlendirme süreci de detaylı bir şekilde, karar raporlarında yer almakta ve bu raporların internet ortamından erişilebilir olması sağlanmaktadır.

Kamu Denetçiliği Kurumu "şikâyet" üzerine harekete geçen bir kurumdur. Kurumun bağımsızlığı yasa ile teminat altına alınmıştır. Kurumun inceleme ve araştırma konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgelerin verilmesi zorunludur.

Kamu Denetçiliği Kurumu'nda bir Başdenetçi ile beş Denetçi görev yapmaktadır. Her bir Denetçi farklı konulardan sorumlu olarak görevlendirilmiştir. Denetçilerden biri "insan hakları, çocuk hakları, engelli ve kadın hakları" alanlarındaki şikâyetlerden sorumludur.

Kamu Denetçiliği Kurumuna Kimler Başvurabilir?

- *İdare ile çocuk hakları ihlalinin yaşandığı durumlarda; çocuklar adına anne-babaları ve yasal temsilcileri doğrudan başvurabilir.*
- *Çocuğun idare ile ilgili yaşadığı sorunlarda istenilirse çocuk adına bir dernek veya vakıf üzerinden de başvuru yapılabilir.*
- *"Çocuklar" doğrudan başvurabilir. (www.kdkcocuk.gov.tr)*
- *Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan turistler, mülteci ve sığınmacılar gibi yabancılar başvurabilir.*

Kamu Denetçiliği Kurumuna Nasıl Başvuru Yapılır?

1. Kamu Denetçiliği Kurumuna elektronik ortamda e-başvuru üzerinden başvurulabilir

<https://ebasvuru.ombudsman.gov.tr/Giris.aspx>

Elektronik başvuru yolları kullanılarak yapılan başvurular onaylandıktan sonra başka bir işlem yapmaya gerek yoktur. Bu başvurular doğrudan işleme alınır.

<https://www.ombudsman.gov.tr/basvuru-formu>

2. E-devlet üzerinden başvurulabilir.

3. Şahsen veya e-posta yoluyla başvurulabilir:

a. Bu başvurularda; kurumun internet sayfasından (www.ombudsman.gov.tr) başvuru formlarının çıktısı alınır, form doldurulur ve imzalanır. Başvuru ile ilgili diğer belgeler dosyanın ekine konular ve şahsen (elden) ya da e-posta yolu ile kuruma ulaştırılır.

b. Başvuru formu doldurulmadan, zorunlu bilgileri içeren "imzalı dilekçeler" ile de başvuru yapılabilir.

c. Yazılı başvuru yolları kullanılarak yapılan başvuruları kuruma iletmek için aşağıda yazılı adresler kullanılır.

Kurumun Ankara'daki merkezine veya İstanbul Bürosuna elden ya da posta yoluyla ulaştırılabilir.

T.C Kamu Denetçiliği Kurumu
Kavaklıdere Mah. Zeytin Dalı Cad. No:4 Çankaya/ANKARA
Tel: **0 312 465 22 00** Faks: **0312 465 22 65**

İstanbul Bürosu
Halaskargazi Mah. Matbacı Osmanbey Sokak No:46/B
Şişli/İSTANBUL
Tel: **0 212 346 33 84-85** Faks: **0 212 346 33 86**

d. Kamu Denetçiliği Kurumuna iletisim@ombdsman.gov.tr e-posta adresi üzerinden ulaştırılabilir. Faks veya elektronik posta yoluyla yapılan şikâyet başvurularına ait dilekçe asılları, onbeş gün içinde Kuruma gönderilmedikçe başvuru geçerli sayılmaz. Kayıtlı elektronik posta yoluyla yapılan başvurularda bu şart aranmaz.

e. Başvuru, şikâyetçinin bulunduğu ilin valiliği ya da ilçenin kaymakamlığı aracılığıyla yapılabilir. Valilik ve kaymakamlıklar başvuruları en geç üç (3) iş günü içinde doğrudan Kamu Denetçiliği Kurumuna gönderir.

f. Çocuklar elektronik ortamda, doğrudan www.kdkcocuk.gov.tr internet adresi üzerinden başvuru yapabilir.

Örnek Başvuru Formu

Kamu Denetçiliği Kurumu Gerçek Kişiler İçin Şikâyet Başvuru Formu

Şikâyetçinin

T.C. Kimlik No

Adı-Soyadı

Pasaport No-Kimlik No-Uyruğu (Yabancılar için)

Adresi

Telefon No

Faks No

E-Posta

Kanunî Temsilcisi veya Vekilinin

T.C. Kimlik No

Adı-Soyadı

Pasaport No-Kimlik No-Uyruğu
(Yabancılar için)

Adresi

Telefon No

Faks No

E-Posta

Çocuklar adına başvuruları, anne-babasının olmaması durumunda, çocuğun kanuni temsilcisi veya vekili de yapabilir.

Bu kısımda, başvuru konusunda geçen olayın doğrudan yaşandığı idari makam yazılmalıdır. Olay okulda gerçekleştiyse okulun tam adı, hastanede ise hastanenin tam adının yazılması gereklidir. Bir kamu görevlisinin şikâyet edileceği durumlarda ise; kamu görevlisinin görev yaptığı kurumun adı yazılmalıdır.

1. Şikâyet edilen idare

2. İlgili idareye başvuru tarihi, idarenin cevap tarihi ve varsa idarenin bununla ilgili bilgi ve belgeleri

Şikâyet konusu hakkında Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru yapmadan önce, şikâyete konu olan durumu gerçekleştiren kuruma bir başvuru yapıldı ise, bu başvuruya ilişkin bilgiler bu kısımda yazılmalıdır.

Şikâyet konusuna ilişkin Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurmadan önce açılmış bir dava varsa bu davaya ilişkin bilgiler bu kısımda paylaşılmalıdır.

3. Şikâyet konusuna ilişkin daha önce görülüp sonuçlandırılan veya görülmekte olan dava bulunup bulunmadığı

Dikkat!

Yargı süreci devam eden veya yargıda karara bağlanmış bir konu ile ilgili Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurular incelenememektedir. Ancak; dava açılmadan önce yapılan başvurular, dava açma sürecine ilişkin hak kaybı olmaması açısından dava açma süresini durdurmaktadır.

4. Şikâyet konusu

Bu kısımda şikâyete konu olan olaylar detaylı bir şekilde aktarılmalıdır.

5. Talep

Başvuranın somut bir talebi varsa bu talep bu kısımda yazılabilir.

Örneğin;

- 1. Hak ihlalinin yol açtığı mağduriyetin giderilmesi*
- 2. İdarenin hak kaybına neden olan tutum ve davranışını tekrar etmemesi.*
- 3. İdarenin, hak kaybının tekrar etmemesi için gerekli düzenlemeleri yapması.*

Tarih-imza

*Şikâyet konusuna ilişkin her türlü belge başvuru formuna eklenir.

GİZLİLİK: Şikâyetçinin, başvurusunun gizli tutulmasına ilişkin hakkı vardır. Şikâyetçinin talep etmesi durumunda başvurusu gizli tutulur.

Çocuklar İçin Başvuru Süreci Nasıl İşlemektedir?

Kamu Denetçiliği Kurumu Ekim 2018'de Çocuk Hakları Stratejisini kabul ederek, çocuk haklarına ilişkin misyon ve vizyonun şu şekilde belirlemiştir:

"KDK, Türkiye'de yaşayan tüm çocukların haklarını aramayı, korumayı ve hayata geçirmeyi hedeflemekte ve tüm çocukların kanunlar kapsamında bağımsız haklara sahip olduğunu kabul etmektedir.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne uygun bir şekilde hareket etmekte, çocukları ilgilendiren tüm şikâyet başvurularında, çocuğun yüksek yararı ilkesini uygulayarak çocukların görüşlerini dinlemekte ve dikkate almaktadır."

Bu çerçevede; kuruma çocuğun kendi başvurusu ulaştıktan sonra Çocuk Haklarından sorumlu Kamu Denetçisi ile birlikte görev yapan bir uzman başvuru dosyasını incelemek ve araştırmakla görevlendirilir. Bu uzman ile birlikte eş zamanlı olarak bir meslek elemanına (sosyal çalışmacı veya psikolog) başvuru dosyası sevk edilir. Bu süreçte bir sosyal çalışmacı veya psikolog çocuğa telefon yolu ile ulaşmakta ve bizzat görüşme yapmaktadır. Çocuğun şikayetini bire bir dinleyen meslek elemanı çocuğa konu ile ilgili bilgi vermekte ve başvuruya ilişkin bir mesleki değerlendirme raporu hazırlamaktadır.

Çocuk adına anne-babasının veya yasal vasisinin yaptığı şikâyet başvurularında ise, başvuru uzmana sevk edilir ve ön inceleme başlatılır. Ön incelemede gerekli koşulları taşıyan şikâyet başvuruları incelemeye alınır. Ön inceleme sonrasında başvurunun haklı bulunması veya idarenin işleminin hukuka ve hakkaniyete uygun olmaması halinde tavsiye kararı verilir; başvuru kapsamında herhangi bir hak ihlali tespit edilmemesi halinde ise ret kararı verilir. Başvuru yapan kişiye başvurunun kabul veya ret olduğuna ilişkin bilgi, karar yazılarak verilir.

Kamu Denetçiliği Kurumuna Hangi Konularda Başvuru Yapılabilir? (İdare İle Yaşanabilecek Sorunlara Örnekler)

Eğitim hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler

- Çocuğun okulda öğretmeni veya bir idareci tarafından şiddete maruz kalması hem çocuğun şiddetten korunma hem de eğitim hakkının ihlal edilmesi,
- Çocuğun gelişim seviyesine uygun olmayan bilgilerin okul ortamında çocuğa verilmesi,
- Eğitim ortamlarında tüm çocukların eşit koşullarda eğitim alması için gerekli düzenlemelerin yapılmaması,
- Engelli bir çocuğun okulda kaynaştırma programına alınmaması,

- Engelinden veya başka bir özelliğinden dolayı bir çocuğun eğitim ortamında ayrımcılığa maruz kalması
- Çocuğun okulda akran zorbalığına maruz kalması ve bununla ilgili okulda herhangi bir önlemin alınmaması,
- Devlet okullarında ilköğretimde eğitim ücretsiz olmasına rağmen kayıt sırasında para alınması,
- Eğitim ortamlarında fiziksel yaralanmalara, kazalara engel olacak fiziksel güvenlik önlemlerinin alınmamış olması,
- Çocukların akademik başarılarına göre sınıf içinde farklı muameleye maruz bırakılması
- Eğitim ortamlarında çocukların fiziksel, sözlü ve psikolojik şiddete maruz bırakılması

Sağlık hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler

- Çocuğun bir devlet hastanesinde ücretsiz muayenesinin yapılmaması,
- Çocuğa doktor tarafından yanlış müdahalede bulunulması, uygun tedavinin verilmemesi,
- Çocukların buldukları kamu kurumlarında (okul, gençlik merkezleri, gündüz bakım evleri vb) yiyeceklerin çocuk sağlığı ve gelişimine uygun olmaması.

Oyun, boş zaman hakkı ile ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler

- Çocuğun yaşadığı semt/mahallede oyun oynayabileceği uygun yerlerin olmaması,
- Çocuklar için yapılan oyun parklarının sağlıksız koşullarda olması,
- Çocuğun teneffüs saatlerinde de ders çalışmak için zorlanması,
- Bir sinema veya tiyatro salonunun özel gereksinimi olan çocuklar için erişilebilir olmaması
- Her çocuğun ulaşabileceği uzaklıkta oyun ve dinlenme alanlarının olmaması.
- Spor ve kültürel faaliyetler için alanların bulunmaması

Ulaşım ve erişimle ilgili yaşanabilecek sorunlara örnekler

- *Belediye otobüslerinin fiziksel engeli olan bir çocuğun kullanabileceği şekilde düzenlenmemesi,*
- *Kamuya ait binalarda (belediye, hastane, okul vb), engelli bir çocuğun erişebilmesi adına uygun düzenlemelerin yapılmaması (merdivenin yanı sıra tekerlekli sandalye kullanan bir çocuk için rampanın olmaması).*
- *Okula ulaşımında toplu taşımanın bulunmaması*

Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılacak başvuru konuları yukarıda verilen örneklerle sınırlı değildir. İdarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışları şikayet konusu edilebileceğinden yukarıdaki örneklerin dışında farklı konularda da başvurular yapılabilmektedir.

Başvuruların İncelenmesi ve Karar Alma Süreci

Şekil 1 – Başvuruların inceleme, değerlendirme ve karar alım süreci

Kamu Denetçiliği Kurumunda Hangi Kararlar Alınır?

1. Tavsiye Kararı

Başvuru konusunda yapılan inceleme ve araştırma sonucu idarenin işlem, eylem, tutum ve davranışlarında hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilip başvuru sahibinin haklı bulunduğu durumlarda KDK tavsiye kararı vermektedir. Tavsiye kararları aşağıda sıralanan şekilde önerileri içerebilmektedir:

- *İdarenin hatalı davranışını kabul etmesi ve düzeltilmesi,*
- *Zararın tazmini,*
- *Mevzuat değişikliği önerisi,*
- *Şikayete sebep olan işlemin geri alınması, kaldırılması, iptal edilmesi veya değiştirilmesi.*

2. Dostane Çözüm Kararı

Kamu Denetçiliği Kurumu gerektiğinde tavsiye kararı yerine "Dostane Çözüm Kararı" vererek idare ile vatandaş arasında bir köprü görevi görmektedir. Dostane çözüm kararının verilmesi bazı şartlara bağlıdır.

- *İdarenin şikayet konusunda belirtilen talebi yerine getirmesi,*
- *Sorunun çözülmesi neticesinde şikayetçinin şikayetinden vazgeçmesi,*
- *Tarafların sorunun çözüldüğüne dair Kamu Denetçiliği Kurumuna bilgi vermesi.*

3. Ret Kararı

Kamu Denetçiliği Kurumu aşağıdaki durumlar söz konusu olduğunda başvuruya ilişkin ret kararı verebilmektedir.

- *Yapılan inceleme ve araştırma sonucunda başvuru sahibinin haklı bulunmaması,*
- *Şikayet konusu olan idarenin işlem ve eyleminde hukuka ve hakkaniyete aykırı bir durum tespit edilmemesi.*

4. İncelenemezlik Kararı

Kamu Denetçiliği Kurumu aşağıdaki durumlarda incelenemezlik kararı vermektedir.

- *Şikayet konusunun kurumun görev alanına girmemesi*
- *Başvurunun süresinde yapılmaması*
- *Başvuru konusu ile ilgili yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınınca karara bağlanmış dava bulunması*
- *Kanuna göre şikayet başvurusunda bulunması zorunlu olan bilgilerin (ad-soyad, T.C. kimlik numarası vb) başvuruda bulunmaması*

5. Karar Verilmesine Yer Olmadığına Dair Karar

Ön inceleme aşaması tamamlandıktan sonra aşağıdaki durumların oluşması/tespit edilmesi durumunda "karar verilmesine yer olmadığına dair karar" verilir.

- Herhangi bir sebeple başvuranın başvurusundan vazgeçmesi
- Şikayetçi gerçek kişi ise ölümü, tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi
- İnceleme ve araştırma devam ederken şikayetçinin aynı konuda dava açması

6. Gönderme Kararı

Kamu Denetçiliği Kurumuna şikayet başvurusu yapılmadan önce (idari başvuru yolları tüketilmeden) şikayet edilen idareye konuyla ilgili başvuruda bulunulmamışsa, başvuru hakkında gönderme kararı verilerek başvuru şikayet edilen ilgili idareye gönderilir.

Karar Örnekleri

Örnek Karar-1

Başvuran	Çocuğun kendisi
Başvuru Yolu	Kamu Denetçiliği Kurumu çocuk internet sayfası
Karar alma süresi	8 ay 3 gün
Kararın Türü	Tavsiye Kararı
Şikâyet Edilen Kurum/ Kurumlar	1)Başbakanlık (Re'sen) 2)Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 3)Göztepe Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi
Şikâyet Konusu ve Talep	18 yaşından küçük olduğu için yanında velisi olmaksızın sağlık hizmeti alamayan şikâyetçinin, çocukların kendi başlarına sağlık hizmeti alabilmeleri talebi
Ön inceleme	İdari başvuru yolları tüketilmemiş ancak, şikâyetçinin sağlık problemi olan bir çocuk olması ve hizmet alamaması nedeniyle, telifsi güç ve imkansız bir zararın doğmasına sebep olacağı göz önünde tutularak inceleme yapılmasına karar verilmiştir.
Karar	<p>KDK yaptığı inlemeler sonrasında; 15 yaşını dolduran çocukların yanlarında kanuni temsilcileri olmadan sağlık hizmeti almaları, sosyal yaşama ilişkin durumları dikkate alınarak sağlıkta çocuğun yüksek menfaatine uygun kararların mevzuata dönüştürülmesi bakımından Sağlık Bakanlığı'nca ilgili Kurum ve Kuruluşlarına genelge hazırlayıp yollaması konusunda Sağlık Bakanlığına tavsiyede bulunulmasına karar vermiştir. Bu tavsiye kararı doğrultusunda;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1928 tarihli 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun hükümlerinin Uluslararası mevzuat hükümlerine uygun hale getirilmesi ile ilgili mevzuatta değişiklik yapılması için kanun tasarısı hazırlaması, Başbakanlığa sunması hususunda Sağlık Bakanlığına, "Mevzuat değişikliği teklifi "ne ilişkin tasarısı gündeme alması hususunda takdir ve gereği için de Başbakanlık'a tavsiyede bulunulmasına karar verilmiştir.
Karar ilişkin değerlendirme	<p><i>Karar metninde anılan "1928 tarihli 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun", 18 yaş altı bireylerin (çocukların), yanlarında velileri bulunmadan sağlık hizmeti alabilmeleri için uygun hükümlere sahip değildir ve bu da çocukların sağlık haklarına erişiminin önünde bir engel olarak değerlendirilmiştir. Sorunun çözümü için Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelere de uygun olacak şekilde bu kanunda değişiklik yapılması tavsiye edilmiştir. Bu tavsiye kararı başvuranın mağduriyetini gidermeye yönelik bir adım olmasının yanı sıra mevzuat değişikliği önerisi ile böylesi bir durumun tekrar yaşanmasını engellemeye yönelik de önemli bir karar niteliğindedir.</i></p>

Örnek Karar-2

Başvuran	Çocuğun vasisi
Başvuru Yolu	Kamu Denetçiliği Kurumu çocuk internet sayfasındaki form ile başvuru yapılmıştır.
Karar alma süresi	5 ay 15 gün
Kararın Türü	Tavsiye kararı
Şikâyet Edilen Kurum/ Kurumlar	Başbakanlık (Re'sen)
Şikâyet Konusu ve Talep	Şikâyetçi, 3 yaşındaki atipik otizm tanısı almış oğlunun okul öncesi destek eğitimi alması halinde gelişimsel yetersizliğinde azalma olacağını, devletin bu eğitimin bireysel eğitimde ayda 8 saatlik kısmını, grup eğitiminde ise aylık 4 saatlik kısmını karşıladığını, ancak karşılanan saat miktarlarının çocuğunun gelişimi için yeterli olmadığını belirterek devlet tarafından karşılanan aylık saat miktarının artırılmasını talep etmektedir.
Ön inceleme	<p>İdari başvuru yolları tüketilmemiş ancak, şikâyetçinin 3 yaşındaki atipik otizm tanısı almış çocuğunun ve benzer durumdaki diğer çocukların;</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Engellilik düzeylerinin olabilecek en düşük seviyeye çekilmesi ve ilerlemesinin durdurulabilmesi (2) Bireysel becerilerinin artırılması, (3) Bağımsızlıklarını kazanmaları ve sosyal yaşama katılımlarını sağlamak için "telafisi güç imkansız bir zararın doğması ihtimali" bulunan bir başvuru kapsamında değerlendirilerek inceleme başlatılmasına karar verilmiştir.
Karar	<p>KDK, okul öncesi dönemde alınan destek eğitiminin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi için gerekli saat artırımının yapılması için aşağıdaki tavsiye kararlarını vermiştir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okul öncesi eğitim (erken çocukluk eğitimi) döneminde destek eğitim hizmeti almakta olan engelli çocuklar için devlet tarafından karşılanan aylık saat miktarlarının Uluslararası standartlara uygun olarak makul oranda halen ödenen miktardan fazla artırılması için ilgili mevzuatta değişiklik yapılması hususunda Milli Eğitim Bakanlığı'na ve Maliye Bakanlığı'na, 2. Mevzuat değişikliği teklifi "ne ilişkin tasarıyı gündeme alması hususunda takdir ve gereği için de Başbakanlığa tavsiyede bulunulmasına karar verilmiştir.
Karar ilişkin değerlendirme	<p>Verilen tavsiye kararı, Türkiye'de okul öncesi dönemde destek eğitim alan otizm tanılı çocukların tamamı için uygulanabilir bir değişikliği içermesi bakımından oldukça önemlidir. KDK bu karar ile yine konunun mevzuat değişikliği düzeyinde çözülmesine ilişkin bir adım atmıştır.</p>

Örnek Karar-3

Başvuran	Çocuğun vasisi
Başvuru Yolu	Başvuru internet sitesindeki gerçek kişiler için başvuru formu doldurularak yapılmıştır.
Karar alma süresi	5 ay 28 gün
Kararın Türü	Tavsiye kararı
Şikâyet Edilen Kurum/ Kurumlar	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Ankara
Şikâyet Konusu ve Talep	Başvurun kişinin, üçüz çocuk sahibi olması nedeniyle ekonomik sıkıntıda olduğu ve yardım taleplerinin idare tarafından yanıtız bırakıldığı iddiası ve sorunun çözümü talebi.
Ön inceleme	İncelemeye engel bir eksiklik bulunmadığından incelenmesine karar verilmiştir.
Karar	KDK bu başvuru ile ilgili olarak; açıklanan gerekçelerle şikâyetin kabulü ile Anayasada Türkiye Cumhuriyetinin nitelikleri arasında sayılan "sosyal devlet" ilkesi çerçevesinde, çoğul gebelikler gibi öngörülemeyen, kişilerin kontrolü dışında oluşarak maddi, manevi ve sosyal yoksunluklara sebep olan durumları da kapsar şekilde sosyal yardım hizmetlerinden yararlanma olanaklarının ve muhtaçlık tanımının genişletilmesi yönünde gerekli mevzuat değişikliği yapılması ve şikâyetçinin mağduriyetinin giderilmesi hususunda Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığına Tavsiyede Bulunulmasına Karar Verilmiştir.
Karar ilişkin değerlendirme	<i>Bu tavsiye kararı ve devamında öngörülen mevzuat değişikliklerinin gerçekleşmesi, oldukça geniş bir toplum kesimini etkileyen bir sosyal sorunun çözümüne olanak sağlama özelliğine sahiptir. KDK diğer örnek kararlarda olduğu gibi bu kararda da sadece başvuran kişinin sorununun çözümüne yönelik olarak karar vermeyip, sorunun daha kapsamlı çözümüne yönelik bir tavsiyede bulunmuştur.</i>

Örnek Karar-4

2017/4094 numaralı dosyada başvuran, 8 yaşındaki kızının eğitim aldığı okulda aynı sınıftaki başka bir öğrencinin sürekli fiziksel ve sözlü tacizine (akran zorbalığı) maruz kaldığını, bu nedenle okula devam edemediğini, okul ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü nezdindeki girişimlerden sonuç alınmadığını belirterek bu sorunun çözülmesini talep etmiştir. Kurum Psikoloğu tarafından veli, okul ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü görevlileri ile yapılan görüşmeler ve konunun ısrarlı takibi neticesinde akran zorbalığı nedeniyle mağdur olan çocuğun sınıf değişikliğinin yapılması sağlanmıştır. Veli tarafından Ekim 2016'dan bu yana devam eden süreçte artık çocuğun okula gitmemeye başladığı, sınıf değişikliği yapıldıktan iki ay sonra tekrar okula başladığı, çocuğun değişiklikten çok memnun ve mutlu olduğu ifade edilerek başvuru dostane çözümle sonuçlandırılmıştır. Ayrıca konunun araştırılması için İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından muhakkik atandığı hususunda bilgi edinilmiştir.

Örnek Karar- 5

2017/8612 numaralı KDK çocuk internet sayfası üzerinden yapılan başvuruda başvuran özetle; iki eğitim-öğretim dönemi boyunca (..) Devlet Hastanesinde staj yaptığını ve ücret almadığını, diğer hastanelerde staj yapan tüm arkadaşlarının staj ücretlerini geçmişe dönük aldıklarını, staj bitimine az bir zaman kala arkadaşlarından aldığı bilgilerle KDK'ya yöneldiğini, konuya ilişkin KDK'nın tavsiye kararını incelemesi üzerine hakkını aramaya karar verdiğini belirterek mesleki beceri eğitimi kapsamındaki staj ücretinin ödenmesini talep etmiştir. Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği ile 22.05.2017 tarih ve 4992 sayılı Tavsiye Kararına yönelik yapılan görüşme neticesinde (..) Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü (..) Devlet Hastanesi Yöneticiliği, 10.11.2017 tarihli E.15808 sayılı yazısıyla başvuranın ödemesinin en kısa sürede yapılacağını KDK'ya bildirmiştir. Aralık 2017'de İl Sağlık Müdürlüğü ve hastane yetkilileri ile yapılan görüşmelerde ödemelerin yapılmadığı hususu hatırlatılarak işlemlerin neticelendirilmesi sağlanmıştır. Öğrenci maaş ödemesi olarak başvurana 19.12.2017 tarihinde ödeme yapıldığı tespit edilerek başvuru hakkında dostane çözüm kararı verilmiştir.

Bu proje, Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir.